

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292.
Ефективна економіка. 2025. № 7.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.7.20>

УДК 342.9

І. О. Крюкова,

*д. е. н., професор, завідувач кафедри обліку і оподаткування,
Одеський державний аграрний університет, м. Одеса, Україна*

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0577-6364>

О. М. Потишняк,

*д. е. н., професор, провідний науковий співробітник
лабораторії економіки та маркетингу інновацій,
Інститут тваринництва Національної академії аграрних
наук України, м. Харків, Україна*

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0107-2917>

А. В. Найда,

*к. е. н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування,
Одеський державний аграрний університет, м. Одеса, Україна*

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6371-1382>

РОЛЬ І ЗНАЧЕННЯ ПОДАТКОВОГО АДМІНІСТРУВАННЯ ЗА УМОВ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

*I. Kryukova,
Doctor of Economic Sciences, Professor,
Head of the Department of Accounting and Taxes,
Odessa State Agrarian University, Odessa, Ukraine*

*O. Potyshniak,
Doctor of Economic Sciences, Professor,
Leading Researcher of the Laboratory of Economics and
Marketing of Innovations, Institute of Animal Husbandry,
National Academy of Agrarian Sciences of Ukraine, Kharkiv, Ukraine*

*A. Nayda,
PhD in Economics, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Accounting and Taxation,
Odessa State Agrarian University, Odessa, Ukraine*

THE ROLE AND IMPORTANCE OF TAX ADMINISTRATION IN SUSTAINABLE DEVELOPMENT

Податки - виключно важливий інструмент державного регулювання і соціально-економічного розвитку держави. За умов переходу України до світової концепції сталого розвитку, підвищується необхідність у мобілізації фінансових ресурсів, необхідних для їх досягнення. За попередніми оцінками, розмір необхідних коштів становить близько 120 млрд євро.

Дослідження свідчать, що основою фінансового забезпечення сталого розвитку економіки і суспільства є фіскальний потенціал держави. Аналіз сучасного стану формування податкових потоків в Україні продемонстрував позитивну тенденцію їх зростання навіть за умов продовження військового конфлікту на території Країни. Поряд з цим, за останні роки проявились загрозливі тренди зростання розміру дефіциту зведеного бюджету України. Його співвідношення до вартості ВВП досягло критичних показників та у 2024 році склало 17,6%. Суттєві ризики для національної економіки також

несе співвідношення темпів росту дефіциту зведеного бюджету та темпів росту податкових надходжень до нього. Результати такого співвідношення засвідчили часткову втрату фіскального потенціалу країни.

У зв'язку з цим, було запропоновано розширення спектру функцій податкового адміністрування за рахунок функцій акумулювання коштів, необхідних для забезпечення цілей сталого розвитку, та підвищення рівня прозорості національної економіки і зниження рівня її тінізації.

Серед ключових напрямів подальшого удосконалення механізмів податкового адміністрування в Україні у контексті необхідності досягнення цілей сталого розвитку були рекомендовані наступні: посилення ролі і значення національної екологічної податкової політики, перехід на прогресивну систему оподаткування доходів фізичних і юридичних осіб, відміна податкових пільг для олігархічних груп та боротьба з тіньовою економікою, підвищення рівня фінансової стійкості громад на засадах децентралізації податкового управління, підвищення ступеня прозорості і відкритості податкових даних, подальша робота над міжнародною гармонізацією національного податкового законодавства і податкових механізмів із практиками ЄС, посилення контролю та відповідальності платників податків у секторі боротьби із тіньовим сектором національної економіки.

Пріоритетним інструментом подальшого розвитку податкового адміністрування в Україні була визначена цифровізація. Джерелом фінансвих ресурсів для досягнення національних цілей сталого розвитку поряд із податковими надходженнями, має стати приватний капітал на засадах соціальної відповідальності бізнесу.

Taxes are an extremely important tool of state regulation and socio-economic development of the state. In the conditions of Ukraine's transition to the global concept of sustainable development, the need to mobilize the financial resources

necessary for their achievement increases. According to preliminary estimates, the amount of funds required is about 120 billion euros.

The basis of financial support for sustainable development of the economy and society is the fiscal potential of the state. Analysis of the current state of tax flows in Ukraine has demonstrated a positive trend in their growth even under conditions of continued military conflict in the country.

In recent years, alarming trends in the growth of the consolidated budget deficit of Ukraine have been evident. The ratio of the consolidated budget deficit to the value of GDP has reached critical indicators and in 2024 amounted to 17.6%. Significant risks for the national economy are posed by the ratio of the growth rate of the consolidated budget deficit and the growth rate of tax revenues to it. The results of this ratio have shown a partial loss of the country's fiscal potential.

An expansion of the range of tax administration functions was proposed. Among them: 1) the function of accumulating funds necessary to ensure sustainable development goals; 2) the function of increasing the level of transparency of the national economy and reducing its shadow economy.

Among the key areas for further improvement of tax administration mechanisms in Ukraine in the context of the need to achieve sustainable development goals, the following were recommended: strengthening the role and importance of the national environmental tax policy, transition to a progressive system of taxation of income of individuals and legal entities, abolition of tax benefits for oligarchic groups and combating the shadow economy, increasing the level of financial stability of communities on the basis of decentralization of tax administration, increasing the degree of transparency and openness of tax data, further work on international harmonization of national tax legislation and tax mechanisms with EU practices, strengthening control and responsibility of taxpayers in the sector of combating the shadow sector of the national economy.

Digitalization was identified as a priority tool for the further development of tax administration in Ukraine. Private capital based on the principles of corporate

social responsibility should become a source of financial resources to achieve sustainable development goals, along with tax revenues.

Ключові слова: *податки, податкові потоки, фінансовий потенціал, стратегічний розвиток, фінансове забезпечення бюджету.*

Keywords: *taxes, tax flows, fiscal potential, strategic development, financial support of the budget.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Досягнення цілей сталого розвитку, які Україна визначила у якості пріоритету свого подальшого існування, потребують мобілізації відповідних обсягів фінансових ресурсів та залучення додаткових інвестицій. Практично усі країни світу, які прагнуть забезпечити інтереси теперішніх і майбутніх поколінь, стикаються з потребою пошуку джерел фінансування для досягнення цілей сталого розвитку, боротьби зі зміною клімату, збереження біорізноманіття та забезпечення соціальної справедливості у суспільстві. У 2021 році урядом України було прийнято Національну економічну стратегію, головною метою якої було окреслено досягнення кліматичної нейтральності до 2060 року. Для фінансового забезпечення виконання поставлених завдань національній економіці необхідно близько 120 млрд євро на I період (до 2030 року) [1]. Початок військового конфлікту на території країни спричинив суттєві коригування обсягу необхідних фінансових ресурсів, що об'єктивно пов'язано із втратами та руйнуванням за всіма видами економічної діяльності та за всіма територіями.

Щорічне зростання потреби у фінансових ресурсах за умов війни суттєво обмежує фінансовий простір та способи залучення коштів, необхідних уряду для досягнення цілей сталого розвитку. У свою чергу, це посилює вагомість і значення механізмів податкового адміністрування, які

мають сприяти формуванню фінансового базису забезпечення розвитку країни.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Важливість податків і обов'язкових платежів для розвитку економіки і суспільства завжди привертало увагу багатьох відомих вчених. Поява глобальної концепції сталого розвитку та приєднання до її ключових орієнтирів України зумовила підвищений інтерес до механізмів податкового адміністрування з боку науковців. Вагомий внесок у розвиток теорії, методології і практики національної системи оподаткування зробити такі вчені, як: Василик О. Д., Волохова І.С., Грицишен Д.О., Дубовик О. Ю., Крисоватий А. І., Кізіма А. Я., Олійник О. В., Томнюк Т. Л., Хомутенко В.П., Юхименко-Назарук І.А. та інші. Разом з тим, масштабність, складність і довгостроковий характер досягнення цілей сталого розвитку, зумовлюють постійну необхідність пошуку фінансових ресурсів, основним джерелом яких є податки та обов'язкові платежі.

Світові організації разом з урядами розвинутих країн реалізують спільні ініціативи, який мають цільовий податковий характер для забезпечення сталого розвитку. Так, ООН у партнерстві з урядами Фінляндії і Норвегії у 2023 році запустили проект «Податки для ЦСР». У межах даного проекту податки виконують роль фінансового і політичного інструменту мотивації реалізації стратегій сталого зростання та впливу на поведінку бізнес-суб'єктів, пов'язаних з кліматом, природою, благополуччям та ESG-практикою [2].

Винятковою вчені вважають роль прямих податків у забезпеченні досягнення цілей сталого розвитку та справедливості у суспільстві. Не менш важливими у даному контексті постають також обов'язкові соціальні внески, що сплачуються роботодавцями [3]. Значна кількість науковців звертає увагу на необхідність подальшої цифровізації податкової системи України, що сприятиме досягненню національних цілей сталого розвитку [4].

Щорічний моніторинг прогресу у досягненні цілей сталого розвитку, як на світовому рівні, так і на рівні національних економік, свідчить, що

масштабність і складний характер запланованих заходів потребує постійного збільшення обсягів фінансових ресурсів на їх забезпечення [5]. У зв'язку з цим, механізми податкової системи і податкового адміністрування мають постійно удосконалюватись та відповідати стратегічним орієнтирам розвитку економік і суспільства.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є визначення ролі і значення податкового адміністрування у досягненні цілей сталого розвитку України за умов обмеженого фіскального потенціалу країни.

Виклад основного матеріалу дослідження. Розвиток економіки країни, забезпечення благополуччя суспільства та вирішення гострих соціально-екологічних проблем його існування у значній мірі залежать від ефективної податкової політики та адміністрування - систем і механізмів, дія яких спрямована на акумулювання фінансових ресурсів. За умов сталого розвитку ці системи прагнуть до дотримання принципів справедливості, відкритості та прозорості, пріоритетів «зеленого» оподаткування і стимулювання соціально відповідальних інвестицій у національну економіку.

Мобілізація внутрішніх фіскальних доходів постає ключовим завданням національної податкової системи, у розмірах, які є достатніми для створення теперішніх і майбутніх вигод для населення. Цілі сталого розвитку, закріплені у Проекті Закону України «Про Стратегію сталого розвитку України до 2030 року» [6], та обсяг фінансових ресурсів, необхідних для їх досягнення, можуть служити стратегічними орієнтирами для подальшого удосконалення податкових механізмів. Податкові реформи мають бути спрямовані на покращенні благополуччя населення країни та створенні необхідних умов для забезпечення економічного зростання на соціально-екологічних засадах.

Проте, за умов продовження військового конфлікту, фінансування реалізації цілей сталого розвитку не є першочерговим завданням для національної фінансово-податкової системи, а наслідки війни призводять до зростання дефіциту зведеного і державного бюджетів.

Незважаючи на абсолютне щорічне збільшення обсягів податкових потоків, які надходять до зведеного бюджету України (у 2024 році – 2088,3 млрд грн), темпи зростання його дефіциту значно перевищують темпи зростання податкових надходжень. У 2024 році розмір дефіциту до величини ВВП становив 17,64% - збільшення у порівнянні з довоєнним 2021 роком склало 5,2 рази. У той же час коефіцієнт росту податкових надходжень за відповідний періоді дорівнював 1,4 (рис. 1.)

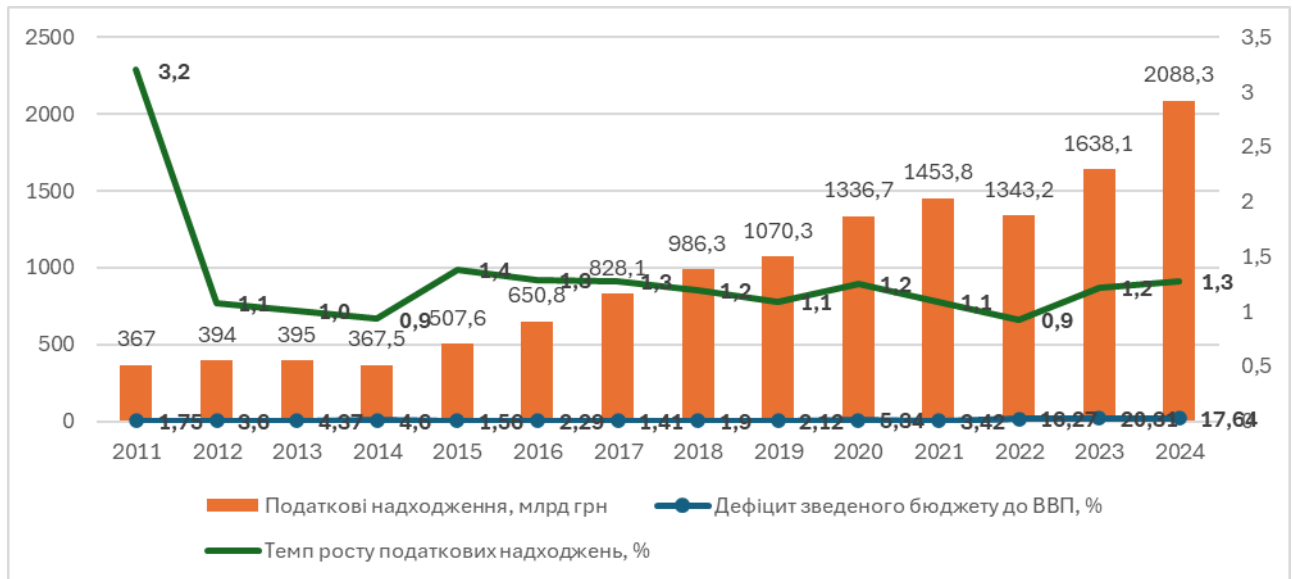

Рис. 1. Динаміка співвідношення темпів росту податкових надходжень та дефіциту зведеного бюджету України

Джерело: розраховано авторами за даними [7]

Щорічне зростання дефіциту бюджетних коштів та зростання потреби у них потребує удосконалення та підвищення ефективності дії інструментів податкового адміністрування. Система податкового адміністрування уявляє собою сукупність державних органів, норм, процедур та інструментів, спрямованих на забезпечення моніторингу і контролю за дотриманням платників податків податкового законодавства, стягнення податків і зборів, а також запобігання податковим правопорушенням. Серед її основних функції слід виділити наступні (рис. 2).

Рис. 2. Функції податкового адміністрування за умов сталого розвитку

Джерело: удосконалено авторами за даними [8]

Як свідчать дані статистичних спостережень, за останні роки у Україні скорочується фіскальний потенціал державного управління. За інформацією, наданою Державною податковою службою України, кількість платників податків у країні у 2024 році склала 3,5 млн, з яких 2,1 – ФОП, 1,4 млн – юридичні особи. За результатами податкового адміністрування було виявлено порушень чинного податкового законодавства з боку платників податків на загальну суму 82,3 млрд грн. Основні правопорушення мали місце за наступними видами діяльності: розрахунки із суб'єктами грального бізнесу у е-казино, розрахунку за ПДВ, порушення норма розрахунків у сфері ЗЕД та

справляння акцизного податку. Крім того, за результатами заходів податкового контролю бізнес-суб'єктам з боку податкових органів було донараховано 123,8 млрд грн. обов'язкових платежів [9].

Дієвим інструментом державного фінансового впливу на досягнення цілей сталого розвитку є податок з доходів фізичних осіб (ПДФО). За результатами проведених досліджень, зарубіжні наковці прийшли до висновків, що прогресивна система оподаткування є рекомендованою для досягнення цілей сталого розвитку та сприяє зменшенню інклюзивних розривів у рівні доходів між окремими категоріями населення, сприяє подоланню проблеми бідності та може забезпечити передумови для економічного зростання [10]. Тісний позитивний вплив на досягнення ключових показників сталого розвитку має також податок на додану вартість. Рахман М. зауважує, що для досягнення цілей сталого розвитку ставки ПДВ у країна мають бути підвищені [11]. Проте, за сучасних умов розвитку економіки України та вже існуючих трендах зростання фінансового навантаження на бізнес і працю, підвищення ставок ПДВ вбачається нераціональним.

Подальша інтеграція України до економічного європростору передбачає необхідність гармонізації вітчизняного податкової системи і податкового адміністрування із нормами та практиками Європейського Союзу. Як сьогодні зауважують представники ЄС, за останні роки Україна досягла значного прогресу у сфері податкових адміністративних сервісів та істотно покращила механізми передачі інформації відповідно до стандартів прозорості та відкритості даних. Суттєві позитивні зрушення також мали місце у сфері IT-податкового адміністрування, були запроваджені стандарти системи CRS (Common Reporting Standard - міжнародний стандарт обміну податковою інформацією), що відповідає сучасній практиці ЄС. Довгостроковим завданням для подальшого розвитку і уніфікації податкової системи України та ЄС на даний час є формування податкової системи, яка б дозволяла платникам податків у прозорому та зручному режимі виконувати свої

податкові зобов'язання та забезпечувати надходження коштів, достатніх для відновлення економіки України [12].

Найбільш складною площиною гармонізації податкової системи України і ЄС залишається узгодження норм, стандартів і правил адміністрування у частині непрямих податків (акциз, ПДВ). На сьогодні така гармонізація у межах єдиного податкового європростору відбувається у рамках адаптації податкових систем і механізмів податкового адміністрування до цифрових сервісів і платформних інструментів. Зокрема, відбуваються роботи із розширення ролі і доступу до податкових цифрових платформ, які виступатимуть посередниками між постачальниками та користувачами для покращення якості податкового адміністрування і підвищення прозорості даних.

В Україні тренди цифровізації податкового адміністрування також набувають активного розвитку. Прийнятий до розгляду законопроект «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо впровадження міжнародного автоматичного обміну інформацією про доходи, отримані через цифрові платформи». Законопроект передбачає удосконалення та підвищення оперативності і повноти контролю над значною кількістю господарських операцій, що призводять до виникнення доходів фізичних і юридичних осіб та зменшити частку національної економіки, які знаходяться у тіньовому секторі [13].

Ці та інші податкові інновації спрямовані на мінімізацію ризиків держави, пов'язаних із сплатою податків і обов'язкових платежів, удосконаленням електронних податкових сервісів, підвищенням ступеня прозорості національної економіки та покращенням рейтингів її податкової привабливості для іноземного капіталу.

Сучасні механізми податкового адміністрування мають бути спрямовані на оптимізацію податкової політики і розширення можливостей управління, що дозволяє їм фінансувати цілі у сфері сталого розвитку. Майбутній податковий ландшафт України у контексті післявоєнного відновлення, залучення міжнародного капіталу та досягнення цілей сталого розвитку має

бути орієнтований на баланс між економічним зростанням, соціальною справедливістю та екологічною стійкістю. У межах цих основних стратегічних завдань ключовими напрямками подальшого удосконалення податкової системи і податкового адміністрування мають стати: 1) посилення ролі і значення національної екологічної податкової політики (впровадження «зелених» податків) – встановлення прогресивних ставок оподаткування податками на забруднення (викиди CO₂, пластик, відходи), розробка дієвих стимулів для залучення «зелених» інвестицій, податкові пільги для компаній, що використовують ВДЕ, енергоефективні технології, введення системи cap-and-trade для галузей промисловості; 2) забезпечення соціальної справедливості податків – перехід на прогресивну систему оподаткування доходів фізичних і юридичних осіб, відміна податкових пільг для олігархічних груп та боротьба з тіньовою економікою, зниження податкового тиску на малий бізнес; 3) стимулювання подальших податкових інновацій та цифровізації системи податкового адміністрування; 4) підвищення рівня фінансової стійкості громад на засадах децентралізації податкового управління та збільшення частки місцевих податків у зведеному бюджету країни; 5) підвищення ступеня прозорості і відкритості даних податкової системи, зокрема, у частині складення і оприлюднення публічної звітності про використання коштів на досягнення цілей сталого розвитку; 6) подальша робота над міжнародною гармонізацією національного податкового законодавства і податкових механізмів із практиками ЄС; 7) боротьба із тіньовим сектором національної економіки.

Потужний потенціал подальшого удосконалення податкового адміністрування має розвиток міжнародного співробітництва і партнерства України із світовими організаціями, які сприяють інституційній підтримці національних урядів у досягненні цілей сталого розвитку (Міжнародний інститут сталого розвитку IISD, цільова ініціатива ООН «Tax for SDGs Initiative, OECD та інші). У межах такого партнерства опрацьовуються дієві механізми залучення сталих інвестицій, багатопрофільної підтримки для

надання податкових пільг, як інструменту їх залучення і максимізації, інструментарій «зеленої» фіскальної і соціальної політики для стимулювання енергетичного переходу та зниження негативного впливу національних виробництв на навколишнє середовище.

Податкове адміністрування має перетворитись на дієвий інструмент сталого розвитку, а не зосереджувати увагу суто на забезпеченні виконання податками і обов'язковими платежами своєї фіскальної функції. Поєднання екологічних, соціальних та економічних стимулів завдяки податковій системі і податковому адмініструванню має забезпечити передумови для довгострокового зростання України в умовах євроінтеграції, цінностей «Зеленого курсу», сталого розвитку та відбудови у післявоєнний період.

Податкове адміністрування відіграє провідну роль у досягненні цілей сталого розвитку держав. Для покращення державного податкового адміністрування на засадах сталості доцільним є зосередження уваги державних фіскальних органів управління на розширенні (збільшенні) податкових баз, підвищенні ефективності збору податків та узгодженні податкової політики з цілями сталого розвитку. У довгостроковій перспективі ці заходи передбачають ліквідацію скорочення податкових пільг та підвищення ставок податків для бізнес-суб'єктів, які сприяють створенню негативного вуглецевого наслідку, максимізують наслідки кліматичних змін, зростання податкових ставок для великого бізнесу і фізичних осіб з високим рівнем доходів, удосконалення існуючих практик моніторингу і оцінки фіскальної складової для визначення досягнутого прогресу у сфері цілей сталого розвитку у розрізі галузевої та територіальних ознак.

Висновки та перспективи подальших розвідок у даному напрямі.

Проведені дослідження показали виняткову важливість податків та податкового адміністрування у досягненні цілей сталого розвитку. Основою фінансового забезпечення сталого розвитку економіки і суспільства є фіскальний потенціал держави. Аналіз обсягів акумулювання податкових потоків у зведеному бюджеті України продемонстрували стійкий тренд їх

щорічного збільшення – у 2024 році обсяг податкових надходжень у цілому склав 2088,3 млрд грн. Незважаючи на стабільне зростання обсягів податкових потоків, стан зведеного бюджету України визначається як дефіцитний із негативною тенденцією зростання величини дефіциту до ВВП. За останній рік відносний показник дефіциту склав 17,6% при його зростанні протягом 2021-2024 років у 5,1 раз. Темп зростання обсягів податкових надходжень за даний період дорівнював 144%. Фактичні індикатори стану податкових надходжень за воєнні роки свідчать про часткову втрату фіскального потенціалу державою. Основною причиною таких трендів є продовження військового конфлікту на території країни та його наслідки. Разом з тим, втрата фіскального потенціалу та пріоритет фінансування завдань, пов'язаних із забезпеченням безпеки країни, значно обмежують можливості досягнення національних цілей сталого розвитку, що формує ризики зниження стратегічної конкурентоспроможності економіки України у стратегічному періоді. Для часткового нівелювання цих ризиків та поступового досягнення планових індикаторів і зобов'язань, взятих Україною, механізми податкового адміністрування мають бути спрямовані на посилення контролю за дотриманням платниками податків чинного податкового законодавства, його оптимізацію у частині встановлення ставок за окремими видами податків і платежів, децентралізацію податкового управління, підвищення прозорості і відкритості даних у частині складення і оприлюднення публічної звітності про використання коштів на досягнення цілей сталого розвитку, забезпечення гармонізації національного податкового законодавства і податкових механізмів із практиками ЄС.

Досягнення цілей сталого розвитку – масштабне і складне завдання, для фінансування якого необхідно залучати не тільки державні і місцеві фінанси, але й приватний капітал. Перспективами подальших наукових розробок виступатиме пошук дієвих податкових інструментів, які б виконували роль стимулів і драйверів для бізнесу у сфері підвищення рівня його соціальної відповідальності та досягнення національних цілей сталого розвитку.

Література

1. Національна економічна стратегія на період до 2030 року. Постанова Кабінету Міністрів України від 03 березня 2021 року № 179. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/179-2021-%D0%BF#n25>.
2. How do taxes drive the Sustainable Development Goals? URL: <https://sdgfinance.undp.org/news-events/how-do-taxes-drive-sustainable-development-goals>.
3. Грицишен Д.О., Юхименко-Назарук Ю.А., Абрамова І.В., Дж. Ісламлі. Роль оподаткування у стимулюванні економічного розвитку та підвищенні конкурентоспроможності країн ЄС. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 2025. Вип. 1(16). С.9-16. DOI: [http://dx.doi.org/10.26642/pbo-2025-1\(60\)-9-16](http://dx.doi.org/10.26642/pbo-2025-1(60)-9-16).
4. Вінницька О. Цифровізація податкових відносин як інструмент досягнення цілей сталого розвитку. *Економічні горизонти*. 2025. № 2 (31). С. 100-109. URL: [https://doi.org/10.31499/2616-5236.2\(31\).2025.330130](https://doi.org/10.31499/2616-5236.2(31).2025.330130).
5. Ганущак В. Аудит цілей сталого розвитку: міжнародний досвід. II International Scientific and Practical Conference «Theoretical and practical aspects of modern scientific research». (Seoul, South Korea, April 28, 2023). DOI:10.36074/logos-28.04.2023.11.
6. Проект Закону України «Про Стратегію сталого розвитку України до 2030 року». URL: <https://ips.ligazakon.net/document/JH6YF00A>.
7. Доходи зведеного бюджету України за статтями доходів. Міністерство фінансів України. URL: <https://index.minfin.com.ua/>.
8. Податковий кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>.
9. Публічний звіт ДПС України. 2024. URL: https://tax.gov.ua/data/material/000/757/888084/PUBL_CHNIY_ZV_T_2024.pdf.
10. Peterson T., Bair. Z. United States tax rates and economic growth. *Sage Open*. 2022. № 12 (3). P. 1-13. DOI:10.1177/21582440221114324.
11. Rahman M.M. The effect of taxation on sustainable development goals: evidence from emerging countries. *Heliyon*. 2022. № 8 (9). URL: [10.1016/j.heliyon.2022.e10512](https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2022.e10512).

12. Majauskas P. Bridging Taxation Worlds: Ukraine's Path to Harmonize with the EU Tax Legislation and Modern Administrative Practices. URL: <https://eu4pfm.com.ua/news/bridging-taxation-worlds-ukraine-s-path-to-harmonize-with-the-eu-tax-legislation-and-modern-administrative-practices/>

13. Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо впровадження міжнародного автоматичного обміну інформацією про доходи, отримані через цифрові платформи: Проект Закону України від 30.04.2025 р. № 13232. URL: https://ips.ligazakon.net/document/JI12750I?utm_source=jurliga.ligazakon.net&utm_medium=news&utm_content=jl03&_ga=2.34859873.1989684351.1749902769-1758174496.1740422615#_gl=1*6cnups*_gcl_a.

References

1. Cabinet of Ministers of Ukraine (2021), Resolution “National Economic Strategy for the period until 2030”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/179-2021-%D0%BF#n25>. (Accessed 14 June 2025).

2. UNDP (2024), “How do taxes drive the Sustainable Development Goals?” available at: <https://sdgfinance.undp.org/news-events/how-do-taxes-drive-sustainable-development-goals>. (Accessed 14 June 2025).

3. Hrytsyshen, D.O. Yukhymenko-Nazaruk, Yu.A. Abramova, I.V. and Islamli, Dzh. (2025), “The role of taxation in stimulating economic development and increasing the competitiveness of countries”, *Problemy teorii ta metodolohii bukhgalterskoho obliku, kontroliu i analizu*, vol. 1(16), pp. 9-16. [http://dx.doi.org/10.26642/pbo-2025-1\(60\)-9-16](http://dx.doi.org/10.26642/pbo-2025-1(60)-9-16)

4. Vinnytska, O. (2025), “Digitalization of tax relations as a tool for achieving sustainable development goals”, *Ekonomichni horyzonty*, vol. 2(31), pp. 9-16, [https://doi.org/10.31499/2616-5236.2\(31\).2025.330130](https://doi.org/10.31499/2616-5236.2(31).2025.330130).

5. Hanushchak, V. (2023), “Sustainable Development Goals audit: international experience”, *Zbirka dopovidej na Mizhnarodnij ekonomichnij konferentsii* [II International Scientific and Practical Conference], Seoul, South Korea, DOI:10.36074/logos-28.04.2023.11.

6. The Verkhovna Rada of Ukraine (2025), Draft Law of Ukraine “About the Sustainable Development Strategy of Ukraine until 2030”, available at: <https://ips.ligazakon.net/document/JH6YF00A>. (Accessed 10 June 2025).
7. MinFin Media (2025), “Revenues of the consolidated budget of Ukraine by revenue items”, available at: <https://index.minfin.com.ua/>. (Accessed 10 June 2025).
8. Verkhovna Rada of Ukraine (2010), “Tax Code of Ukraine”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>. (Accessed 14 June 2025).
9. State Tax Service of Ukraine (2024), “Public report of the State Tax Service of Ukraine”, available at: https://tax.gov.ua/data/material/000/757/888084/PUBL_CHNIY_ZV_T_2024.pdf.
10. Peterson, T. and Bair, Z. (2022), “United States tax rates and economic growth”, *Sage Open*, vol. 12 (3), pp. 1-13. DOI:10.1177/21582440221114324.
11. Rahman, M.M. (2022), “The effect of taxation on sustainable development goals: evidence from emerging countries”, *Heliyon*, vol. 8 (9), 10.1016/j.heliyon.2022.e10512.
12. Majauskas, P. (2025), “Bridging Taxation Worlds: Ukraine’s Path to Harmonize with the EU Tax Legislation and Modern Administrative Practices”, available at: <https://eu4pfm.com.ua/news/bridging-taxation-worlds-ukraine-s-path-to-harmonize-with-the-eu-tax-legislation-and-modern-administrative-practices/> (Accessed 12 June 2025).
13. The Verkhovna Rada of Ukraine (2025), Draft Law of Ukraine “On amendments to the Tax Code of Ukraine and certain other legislative acts of Ukraine regarding the introduction of international automatic exchange of information on income received through digital platforms”, available at: https://ips.ligazakon.net/document/JI12750I?utm_source=jurliga.ligazakon.net&utm_medium=news&utm_content=jl03&_ga=2.34859873.1989684351.1749902769-1758174496.1740422615#_gl=1*6cnups*_gcl_a. (Accessed 14 June 2025).

Стаття надійшла до редакції 03.07.2025 р.